

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU HAKLARINI İNCELEME
ALT KOMİSYONU**

**Kırıkkale ve Keskin Ceza İnfaz Kurumları
İnceleme Raporu**

**27. Dönem 3. Yasama Yılı
2020**

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

1. GİRİŞ

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun 17 Ekim 2018 tarihli toplantısında kurulmasına karar verilen Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, 24 Şubat 2020 tarihinde Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda incelemelerde bulunmuştur. İncelemeye Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu Başkanı ve Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi, Çorum Milletvekili Erol Kavuncu, Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ile Komisyon uzmanları Taner Geçmez ve Ahmet Kaymaz ile Rıza Furkan Çözme iştirak etmiştir.

2. İNCELEMENİN KONUSU VE AMACI

Dünyada ve ülkemizde insan haklarına saygı, bu konudaki gelişmelerin izlenmesi suretiyle uygulamaların bu gelişmelere uyumunun sağlanması ve başvuruların incelenmesi amacıyla kurulan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 5/12/1990 tarihli ve 3686 İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu uyarınca görevleriyle ilgili olarak bakanlıklar ile genel ve özel bütçeli dairelerden, mahalli idarelerden, muhtarlıklardan, üniversitelerden ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi isteme ve buralarda inceleme yapma ve ilgililerini çağırıp bilgi alma yetkisine sahiptir (m. 5). Komisyon, incelemelerini kendisi yapabileceği gibi alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilmektedir (m. 6).

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde yukarıda zikredilen hükümler uyarınca kurulan Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, mevzuat ve uygulamadan kaynaklanan insan hakları ihlallerinin incelenmesi amacıyla ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde incelemelerde bulunmaktadır.

Alt Komisyon, hem uluslararası hukuk hem de iç hukuk düzenlemelerini göz önünde bulundurmak suretiyle yaptığı incelemelerde; tespit ettiği ihlal ve sorunların giderilmesi ve ihlal veya sorun yaşanmayan alanlarda ise mevcut koşul ve imkânların daha da iyileştirilmesi için atılması gereken adımlarla ilgili olarak ulaştığı sonuçları, doğrudan ilgisi olması hasebiyle Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü başta olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmaktadır.

Alt Komisyon, yapılan incelemelerde ceza infaz kurumu görevlilerinin sorunlarını da yerinde incelemek suretiyle bütüncül bir yaklaşımla sorunların tespitine ve çözümüne ilişkin öneriler ve girişimlerde bulunma imkânına sahip olmaktadır.

3. İLGİLİ DÜZENLEMELER

Alt Komisyon, incelemelerin Anayasa başta olmak üzere konuyla ilgili uluslararası ve iç hukuk düzenlemelerinin ışığında yapılmasına büyük önem vermektedir. Yapılan incelemelerde; Anayasa, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan diğer alt düzenlemeler ile Birleşmiş Milletlerin 13 Mayıs 1977 tarihli “*Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar*”, 9 Aralık 1988 tarihli “*Herhangi Bir Biçimde Tutulan Veya Hapsedilen Kişilerin Korunması İçin Prensipler Bütünü*” 14 Aralık 1990 tarihli “*Tutuklulara Uygulanacak Muameleler İçin Temel İlkeler*”; Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 11 Ocak 2006 tarihli ve (2006)/2 nolu “*Hükümlülerin İyileştirilmeleri İçin Standart Asgari Kuralların Avrupa Metni*” (Avrupa Cezaevi Kuralları), Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin “*Cezaevinin Aşırı Kalabalıklaşması ve Cezaevi Mevcudu Enflasyonu Hakkındaki R (99) 22 sayılı Tavsiye Kararı*; 5275 sayılı “*Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun*” ve “*Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük*”, “*Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik*” hükümleriyle ilgili diğer mevzuatı dikkate alınmaktadır.

4. İNCELEMELERDE İZLENEN USUL

A. Genel Olarak

Ceza infaz kurumlarında gerçekleştiği iddiasıyla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurular, inceleme öncesinde komisyon uzmanları tarafından gerek ceza infaz kurumu tipi gerek ihlal iddiası temelinde sınıflandırılmakta ve yapılan incelemelerde öncelikle göz önünde bulundurulmaktadır. Ayrıca 14/6/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun 6. maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi uyarınca tanzim edilerek İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderilen ve komisyon uzmanları tarafından sınıflandırılarak özetlenen raporlar da yapılan inceleme ve değerlendirmelerde göz önünde bulundurulmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında yapılan incelemelerde öncelikle infaz kurumuyla ilgili bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan toplantılarda, Adalet Bakanlığı

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Yılmaz, Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcısı İbrahim Keskin, Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürü Erol Öztekin, Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürü Şükrü Ballı ve diğer görevliler ceza infaz kurumları hakkında açıklamalarda bulunmuş ve sorulan sorularla ilgili bilgi verilmiştir.

Bilgilendirme toplantısının akabinde Alt Komisyon, Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda incelemelerde bulunmuştur.

Yukarıda zikredilen kurumlarda yapılan incelemelerde rastgele seçilen koğuşlarda barındırılanların şikâyet ve talepleri, ceza infaz kurumundan herhangi bir yetkili ve görevli nezareti olmaksızın dinlenmiştir.

B. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna Yapılan Başvurular

İnceleme yapılan ceza infaz kurumlarından 27. yasama döneminin başından incelemenin yapıldığı güne kadar İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna; genel olarak sağlık sorunlarıyla yeterince ilgilenilmemesi, tedavilerin geç veya hiç yaptırılmaması, nakil taleplerinin yerine getirilmemesi, kurum personeli tarafından keyfî tutum ve davranışlarda ve kötü muamelede bulunduğu, sıcak ve soğuk su konusunda sorun yaşandığı, hükümlü ve tutukluların sosyal faaliyetlerden ve iletişim imkânlarından yararlandırılmadığı, fiziki koşulların yetersizliği ve tutuksuz yargılanma talepleri konularında başvurularda bulunulmuştur.

Yapılan başvurulardan bir kısmı özellikle tutukluluk sürelerinin uzun veya tutuklama kararlarının haksız olduğu dolayısıyla tutuksuz yargılanma taleplerine ilişkindir. Söz konusu başvurular, Anayasanın 138. maddesi kapsamında yargı organlarının görev alanına girdiğinden ilgililere, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tarafından herhangi bir işlem yapılamayacağı bilgisi verilmiştir.

Diğer başvurular ise ilgisine göre uygun görülen kurumlara gönderilmiş ve yapılan inceleme sonucunda Komisyonumuza gönderilen cevaplar çerçevesinde işlem tesis edilmiştir.

C. Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulu Raporları

Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulu tarafından tanzim edilerek İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderilen dönemsel raporlarda kurum tipine göre yer verilen kapsamlı tespit ve değerlendirmelere de değinmekte fayda bulunmaktadır.

İzleme kurulları tarafından yapılan incelemeler sonucunda tanzim edilen raporlarda; günlük iâşe bedelinin artırılması ve yemeklerin kalitesinin yükseltilmesinin gerekliliğine, suların içmeye elverişliliği ve sıcak su temini konularında sorun yaşandığına, sağlık hizmetlerinin personel yetersizliği nedeniyle aksadığına, ihtiyaç duyulan malzemelerin kantinden tedarikinde sorunlar yaşandığına, meslek edindirme kurslarının ve sportif faaliyetlerin yeterli düzeyde olmadığına, televizyon kanallarının sayısının arttırılmasının yerinde olacağına, aileler tarafından açık görüşte getirilen kıyafetlerin emanete alındıktan sonra tesliminin yerinde olacağına ve koğuş aramalarının eşyalara zarar vermeden yapılması gerekliliğine dair tespitlere yer verilmiştir.

5. KURUMLARDA YAPILAN İNCELEMELER

A. CEZA İNFAZ KURUMLARI HAKKINDA BİLGİLENDİRME

a. Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, 19/07/2007 yılında hizmete açılmıştır. Emniyet Alanı toplam 124.175 metre kare, oturma alanı 35.892 metre karedir. Yerleşim alanı içinde jandarma karakolu ve 20 daireden oluşan 2 adet hizmet (lojman) binası mevcuttur. Kurum binası A,B,C ve D olmak üzere 4 bloktan oluşmaktadır. A,B ve C bloklarda hükümlü/tutukluların barındırıldığı odalar ile tekli odaların üst kısmında yer alan toplam 12 adet sınıf ve iş atölyeleri, 2 adet açık spor sahası, 1 adet kapalı spor salonu, berber, kantin, ziyaret salonları, 2 adet aile görüşme odası ve kütüphane bulunmaktadır. Kurumda toplam 4 adet açık ziyaret salonu, 30 adet kapalı ziyaret kabini, 2 adet özel aile görüşme odası, 6 adet avukat görüşme mahali ile 2 adet SEGBİS odası mevcuttur.

Yemekler, Kurumda bulunan iki kadrolu aşçı, sözleşmeli olarak görev yapan bir personel ile birlikte iyi halli hükümlüler tarafından hazırlanmaktadır. Görevi başındaki personel ile hükümlü/tutuklular aynı yemeği yemektedirler. Mutfakta çalışan hükümlüler ve personelin portör muayeneleri periyodik olarak yaptırılmaktadır.

Kurumda, Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirilen ve haftanın 2 günü yarım gün çalışan aile hekimi ve haftada 2 tam gün çalışan diş hekimi ile dönüşümlü olarak çalışan 2 sağlık memuru görev yapmaktadır. Hükümlü ve tutukluların tedavilerinde 2. basamak olarak Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi ve Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ile 3. basamak olarak Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine sevkler yapılmakta, gerekli görülen durumlarda hükümlü ve tutukluların sevkleri Ankara ilinde bulunan hastanelere yapılmaktadır.

İncelemenin yapıldığı tarih itibarıyla Kurumda, Kurum müdürü, müdür yardımcıları, öğretmen, psikologlar, idari ve teknik görevliler ile infaz ve koruma memurları dâhil olmak üzere toplam 156 personel görev yapmaktadır.

Hükümlü ve tutuklu odaları, iki katlı olarak oda sistemine göre inşa edilmiş olup, Kurum kapasitesi 368 kişidir. Kurumda incelemenin yapıldığı tarih itibarıyla 235 hükümlü ve 90 tutuklu olmak üzere toplamda 325 kişi barındırılmaktadır.

b. Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Keskin Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisinde; 400 kişi kapasiteli Açık Ceza İnfaz Kurumu, 1200 kişi kapasiteli T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Jandarma Bölük Komutanlığı binası bulunmaktadır. Kampüs, güvenlik sahası dâhil olmak üzere toplam 43.936 metrekare üzerine inşa edilmiştir.

Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda A,B,C,D,E blokları ile idari bölümü vardır. İdari bölümde bürolar, santral, merkez kontrol odası, memur yemekhanesi, protokol ve avukat bekleme salonu, personel ve ziyaretçi üst arama yerleri, turnikeler, duyarlı kapı ve x ray cihazı, hazır kuvvet odası, 12 adet avukat görüş kabini ve her hükümlü ve tutuklu başına 9’ar kişi kapasiteli 3 adet, 8’er kişi kapasiteli 1 adet hükümlü ve tutuklu kapalı görüş yerleri, 6 adet hükümlü ve tutuklu açık görüş salonu, hükümlü ve tutuklu kabul bölümü ve bu bölüme ait x-ray cihazı ve duyarlı kapı cihazı, 1 adet muayene odası, fotoğrafhane, emanet eşya deposu, dış ünite odası, tabip odası, psiko-sosyal servis odası, sağlık memuru odası, yemekhane, yemekhane bölümüne ait x-ray cihazı ve duyarlı kapı, çöp çıkışında 1 adet duyarlı kapı, erzak deposu ve sığınak bulunmaktadır.

A Bloкта, 5 adet 20 kişilik koğuş, 1 adet 10 kişilik engelli koğuşu, 2 adet geçici koğuş, 1 adet revir koğuşu; B Bloкта 18 adet 20 kişilik koğuş, kapalı ve açık spor alanı; C Bloкта 18 adet 20 kişilik koğuş, 7 adet derslik, 1 adet öğretmen odası, 1 adet psiko-sosyal grup çalışma odası,

3 adet iş atölyesi, mescit, terzihane, berberhane ve çok amaçlı gösteri salonu ile kantin; D Bloкта 17 adet 20 kişilik koğuş, 4 adet 1 kişilik oda, 3 adet 10 kişilik koğuş, 8 adet 3 kişilik oda, 2 adet müşahede odası ve 2 adet tecrit odası; E Bloкта 1 kişilik 96 adet oda mevcuttur.

Kurumun su, ısınma, sıcak su, aydınlatma, çamaşırhane, yemek ve ekmek ihtiyacı Keskin Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından sağlanmaktadır. Sıcak ve soğuk su günün 24 saati verilmekte olup, sıcak su için günlük kota 50 litre ve soğuk su için günlük kota ise 150 litredir.

Kurum revirinde Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirilen aile hekimi ve diş hekimi görev yapmaktadır. Aile hekimi, haftanın 5 günü ve diş hekimi de haftanın 2 günü Kurumda görev yapmaktadır.

İncelemenin yapıldığı tarih itibariyle Kurumda görev yapan personel sayısı 231 kişidir. Kurumun arttırılmış kapasitesi, 1324 kişi olup, incelemenin yapıldığı tarihte Kurumda bulunan hükümlü ve tutuklu sayısı toplam 1483'tür.

B. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARLA YAPILAN GÖRÜŞMELER, ULAŞILAN TESPİTLER VE SONUÇLAR

a. Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Yukarıda bahsedilen bilgilendirme toplantısının ardından Alt Komisyon, Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda incelemelerde bulunmuştur. Yapılan incelemelerde rastgele seçilen koğuşlarda ceza infaz kurumundan yetkili ve görevliler olmaksızın şikâyet ve talepler dinlenmiştir.

Kurumda bulunan aile görüş odalarının koşullarının oldukça iyi olduğu, avukat görüş odalarının ise standart olduğu ve ses yalıtımının sağlandığı müşahade edilmiştir.

Kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklular tarafından;

Yargılama süreçlerinin adil bir şekilde işlemediği, ceza mevzuatının yanlış yorumlanmasından kaynaklı olarak adil yargılanma haklarının ihlal edildiği,

Kurum revirine çıkmakta kimi zamanlar sorun yaşanabildiği, hastane sevklerinde kelepçeli sevk ve muayene dışında ciddi bir sorun yaşanmadığı, ancak ehemmiyet arz eden kimi hastalıklar söz konusu olduğunda doğru sağlık kuruluşuna ulaşmanın çok uzun süreleri bulabildiği,

Kurumdaki diş kliniğinde görevli doktor bulunmadığı, diş tedavisi için yapılan sevklerde ciddi sorunlar yaşandığı, hastane sevklerinde kelepçeli muayene ve tedavi dayatıldığı, muayene ve tedavilerin kelepçeli bir şekilde yapılmasının büyük sorun oluşturduğu, mevzuat gereğince muayene ve tedavilerin kural olarak kelepçe olmaksızın yapılması gerektiği, ancak doktorun bu yönde talebi olması durumunda kelepçenin çıkarılabileceği, doktorun kelepçenin çıkarılmasını istediği kimi durumlarda ise jandarmanın, bu uygulamanın sorumluluğun artık kendisinde olacağını belirtmek suretiyle doktoru örtülü olarak tehdit ettiği ve bu sebepten dolayı hastaların ameliyat dahi olamadığı,

KOAH, akciğer hastalıkları ve karaciğerle ilgili hastalıkların ilgili adli tıp birimi tarafından raporlanmadığı, ancak akciğer hastalarına zaman zaman sanatoryumda yatış izni verildiği, sevk edilen hastanelerde doktorların yeterli özeni göstermediği, aynı doktora devam edilmediği için doktorların koyduğu teşhis ve tedavilerin devamlı surette değiştiği ve zaman zaman birbiriyle çeliştiği, Kırıkkale’de bulunan hastanelerde hükümlü koğuşu ve servisi bulunmadığı için yatarak tedavi görecekle hastaların Ankara’ya sevkinin zorunlu olduğu,

Sıcak suyun haftanın 2 günü 2 saat, diğer günlerde ise sabahleyin 30 dakika verildiği, Pazar günleri sıcak su verilmediği, verilen sıcak suyun yeterli olmadığı, soğuk suyla bulaşık yıkamanın ellerine zarar verdiği ve suların zaman zaman çamurlu aktığı,

Talep edilen günlük gazetelerin düzenli olarak geldiği ve bu konuda bir problem yaşanmadığı, TRT 2 kanalının izlenebildiği,

Sohbet hakkının hem kişi hem de süre bakımından aşırı derecede sınırlandırıldığı, haftada sadece 1 saat spor hakkının kullanılabildiği, görüş sürelerinin 1 saat olduğu ve bu sürelerin kullandırılmasında herhangi bir sıkıntı yaşanmadığı,

Kütüphaneden kitap temini konusunda herhangi bir sorun yaşanmadığı,

İnfaz mevzuatının her kurumda farklı farklı uygulandığı, bu uygulamalar bakımından yeknesaklığın sağlanması adına gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

Nakil taleplerinin özellikle kapasite üstünde hükümlü ve tutuklu barındırılması olmak üzere muhtelif gerekçelerle çoğunlukla reddedildiği, bu durumun da ailesinden uzakta olan hükümlü ve tutuklular bakımından ziyaretçi görüşünün yapılmasına çoğu zaman engel teşkil ettiği,

Uzaktan eğitim alan hükümlü ve tutukluların eğitim materyallerinin elektronik ortamda olmasından dolayı bilgisayar odasını kullanmalarının zorunlu olduğu ancak bu imkânın kendilerine tanınmadığı,

Yemeklerin yeterli ve besleyici olmadığı,

İstisnai bazı iddialar dışında genel olarak fiziksel veya psikolojik şiddetle karşılaşılmadığı,

Dilekçelerin bir kısmının işleme konulmadığı, dışarıya gönderilen dilekçelerin bir kısmının Kurum idaresi tarafından alıkonulduğu, mektupların muhataplarının eline ulaşmasının çok uzun süreleri bulabildiği,

Kurum kantininden temin edilen radyoların, daha sonra Kurumda bulundurulmasına elverişli olmadığı gerekçesiyle toplatıldığı dolayısıyla kantinden yeni radyo almak zorunda kalındığı,

Koğuş bahçelerinde bulunan kameraların üst katta bulunan yatak odalarını gördüğü ve bu durumun mahremiyeti ihlal ettiği,

Cumhuriyet savcısı ve Kurum 1. müdürü ile görüşmenin mümkün olmadığı, Kurumdaki diğer yetkililerle yapılan görüşmelerin de sorunların çözülmesinde yeterli olmadığı,

Berbere çıkmakta sorunlar yaşandığı, makas ve su kovası gibi malzemelere daha önce izin verilirken, kısa bir süre sonra bu iznin kaldırıldığı ve kantinden alınan malzemelere el konulduğu,

şeklinde beyan, talep ve şikayetlerde bulunulmuştur.

b. Keskin T Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

Yukarıda bahsedilen bilgilendirme toplantısının ardından Alt Komisyon, Keskin T Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda incelemelerde bulunmuştur. Yapılan incelemelerde rastgele seçilen koğuşlarda ceza infaz kurumundan yetkili ve görevliler olmaksızın şikâyet ve talepler dinlenmiştir.

aa. Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Erkek Hükümlü ve Tutuklu Koğuşları

Kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklular tarafından;

Yemeklerin çok az ve sulu olduğu, genellikle aynı yemeklerin verildiği, bazı yemeklerden taş çıktığı, protein ağırlıklı yemeklerin verilmediği, kırmızı etin neredeyse hiç verilmediği, sadece tavuk eti verildiği,

Koğuşların kalabalık olması nedeniyle; verilen sıcak su miktarının yeterli olmadığı, yerde yatan hükümlü ve tutukluların olduğu, masada sırayla yemek yenebildiği, tuvaletlerin yetersiz ve koğuşların havasız olduğu,

Bazı koğuşlarda bulunanlar, Kurum personelini çağırmak için koğuşta bulunan zile basıldığı zaman Kurum personeli tarafından psikolojik şiddet uygulandığı,

Bazı koğuşlarda bulunanlar, meslek edindirme kursları ve hobi atölyelerine alınmadıkları ve ayrımcılığa uğradıkları, spora 15 günde 1 çıkarıldıkları, bazı koğuşlarda bulunanların 3 haftada 1 spora çıkarıldıkları,

Nakil taleplerinin karşılanmadığı, bu taleplerin karşılanması için gerekli çalışmaların yapılması ve mümkünse becayiş şeklinde bir uygulamanın yapılabileceği,

Uyku apnesi rahatsızlığı bulunan bir kişi tarafından kullanılan cihazın bozuk olduğu, Kurumda çalışan teknisyenlerin cihazın tamirini yapamadıkları, cihazın yetkili servise gönderilmesi gerektiği ancak defaatle talep edilmesine rağmen bu talebin bir türlü karşılanmadığı,

Üzerinde namaz kılmak için kantinden battaniye satın alındığı ancak bu battaniyelerin Kurum personeli tarafından düzenli olarak toplandığı, koğuş içerisinde bulunan çamaşır iplerinin dahi söküldüğü,

Savunma yazmak isteyenlere bilgisayar kullanma imkânı sağlanmadığı için oldukça uzun metinlerin elle yazılmak zorunda kalındığı, internet bağlantısı olmayan bir bilgisayarın bu tür yazışmalar için kullandırılması gerektiği,

Açık görüş süresinin 40 dakika olduğu, bu sürenin mevzuatta belirtilen üst sınıra çıkarılmasının uygun olacağı, telefon görüşmelerini hafta içinde yapmak zorunda olanların çocukları okulda bulunduğu için çocukları ile görüşemediği, telefon görüşme gün ve süreleri belirlenirken bu durumun göz önünde bulundurulmasının uygun olacağı,

Kantinde bulunan ürünlerin kalitesiz olduğu, kantin fiyatlarının yüksek olduğu, kantinde paket sigaranın yanında tütün de satılması gerektiği, kantinden satın alınan kimi ürünlerin daha sonra toplatıldığı, kantinde satılan radyoların hiçbir kanalı çekmediği ve daha

kaliteli radyolar satılması gerektiği, sebze ve meyvelerin muhafaza edilebilmesi için plastik sebze dolabına izin verilmesi gerektiği,

İnfaz ve koruma memurlarının tutumlarının genel olarak iyi olduğu ancak bazı memurların üsluplarının çok kötü olduğu ancak darp ve benzeri muameleye maruz kalınmadığı,

Bazı kişilerin bulaşıcı bir hastalık olan uyuz hastalığı taşıdığı ancak gerektiği gibi tedavi edilmediği, revirde sağlık hizmetinin gerektiği gibi verilmediği, birçok şikâyetle muayene dahi yapılmaksızın ağrı kesici ile yetinildiği, diş tedavilerinin yeterli düzeyde yapılmadığı ve çoğu zaman diş hekimine gidebilmenin ayları bulabildiği,

Bir koğuş tarafından ortaklaşa alınan televizyon yahut buzdolabı için Kuruma bağış yapıldığı şeklinde bir evrak imzalatıldığı, bir kişi tarafından alınan eşyanın ise alan kişiye ait olduğunun kabul edildiği, dolayısıyla olası bir nakil yahut tahliye durumunda ortaklaşa alınmasına katkıda bulunan kişinin, bu eşya üzerindeki hakkını kaybettiği,

Televizyon yayın listesine TRT 2 kanalının da alınmasının uygun olacağı, şeklinde şikâyet, beyan ve taleplerde bulunulmuştur.

ab. Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Çocuk Hükümlü ve Tutuklu Koğuşu

Kurumda 16 ve 17 yaşlarında toplam 5 çocuk hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır. Çocuklar tarafından; üzerlerinde psikolojik veya fiziksel baskı bulunmadığı, yemeklerin yeterli ve kaliteli olduğu ancak odalarına verilen suyun vücutlarında kaşıntı yaptığı, sportif aktivitelere ve çeşitli atölyelere düzenli olarak çıkartıldıkları ve Kurum tarafından kendilerine düzenli olarak kişisel gelişime yardımcı olacak mahiyetteki oyunların verildiğini belirtilmiştir.

ac. Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Kadın Hükümlü ve Tutuklu Koğuşları

İncelemenin yapıldığı tarih itibarıyla Kurumda bulunan kadın hükümlü ve tutuklu sayısı 56 olup, anneleriyle birlikte kalan olan 1 ila 4 yaş aralığında 9 çocuk bulunmaktadır. Kurumda bulunan çocuklar için kreş bulunmaktadır.

Kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklular tarafından;

Nakil taleplerinin çoğunlukla reddedildiği ve bazı taleplere ise cevap dahi verilmediği,

Kurumda kreş bulunmasına rağmen çocukların kreşe yılda birkaç defa ancak götürülebildiği, bu uygulamanın gerekçesi olarak Kurumun aslen erkek ceza infaz kurumu olmasının gösterildiği, çocuklara son birkaç aydır neredeyse hiç süt ve yumurta verilmediği, çocuk bezlerinin ücretsiz olması gerektiği, çocuk kıyafetlerinde sayı ve çeşitlilik sınırlaması olduğu, çocuklara oyuncak verilmediği, annelerin çocuklarını yanlarına her istediklerinde alıp veremediklerinin ve bunun da çocukların psikolojine olumsuz yansıdığı,

Hastaneye kelepçeli götürüldükleri, doktor muayenesine askerlerin de girdiği ve muayene kabininin arkasında bekledikleri, doktora anlatmak durumunda kaldıkları mahrem sorunlarının askerler tarafından dinlenmesinden rahatsız oldukları,

Koğuştaki yatakların bulunduğu bir kısmın tavanının aktığı, yataklar ıslanıp küflendiği için yatakları düzenli olarak kaldırıp havalandırmak durumunda kaldıkları buna rağmen küf ve nem sorununa bir çözüm getirilmediği,

Su konusunda herhangi bir sorunun yaşanmadığı,

Bazı infaz ve koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakıldıkları, aramalarda eşyalarının kasten yerlere atıldığı, bazı aramalara erkek infaz ve koruma memurlarının da katıldığı ve bu uygulamanın kabul edilemez olduğu,

şeklinde beyan, talepler ve şikayetlerde bulunulmuştur.

c. Ceza İnfaz Kurumu Personeli İle Yapılan Görüşmeler

Ceza infaz kurumlarında kapasite üstünde hükümlü ve tutuklu barındırılmasının beraberinde kimi sorunları getirdiği açık bir biçimde görülmektedir. Bu sorunun kurumlarda görev yapan personel bakımından da kimi sonuçlara neden olduğu açıktır.

Bu kapsamda kurumlarda görevli personel ile yapılan görüşmelerde; yoğun ve ağır iş yükü altında çalışan infaz ve koruma memurlarının özlük hakları başta olmak üzere çalışma koşullarında iyileştirme yapılmasının faydalı olacağı, infaz ve koruma memurlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca tabi oldukları hizmet sınıfın değiştirilmesinin gerektiği, sözleşmeli olarak çalışan infaz ve koruma memurları ile kadrolu olanların özlük hakları başta olmak üzere birçok konuda farklı hükümlere tabi tutulmalarının eşit işe eşit ücret ilkesi ve fırsat eşitliği ilkelerine aykırılık teşkil ettiği, 3600 ek gösterge hakkındaki yasal düzenlemenin en kısa sürede hayata geçirilmesi, sendikal faaliyetlerde bulunma imkânının tanınması konusunda gereken adımların atılarak çalışma şartlarında iyileştirme yapılması, ceza infaz ve koruma

memurlarının toplum içerisindeki imajlarının düzeltilmesine yönelik çalışma yapılması yönünde talepler iletilmiştir.

6. DEĞERLENDİRMELER

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan incelemelerde gerek Alt Komisyona verilen bilgiler gerek hükümlü ve tutuklularla yapılan görüşmeler bir bütün halinde değerlendirilmiş ve aşağıda zikredilen sonuçlara ulaşılmıştır.

Sağlık konusunda yaşanan sorunun en önemli nedenlerinden birinin personel eksikliği olması nedeniyle bu alanda ihtiyaç duyulan yeteri kadar personelin istihdam edilerek sorunun çözülmesi gerekmektedir. Sağlık personeli konusunda yaşanan sıkıntıların çözülmesi adına Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokolde gereken düzenlemeler yapılarak belli sayının üzerinde hükümlü ve tutuklu barındırılan ceza infaz kurumlarında, kurum kapasitesine bağlı olarak bulundurulacak doktor ve diğer sağlık personeli sayılarının açıklığa kavuşturulması seçeneğinin göz önünde bulundurulması uygun olacaktır. Aynı protokolün 5. maddesine göre; 1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu bulunan her kurumda aile hekimliği pozisyonu ihdas edilerek sağlık hizmeti sunulmakta ve kampüs içerisinde bulunup 1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu barındıran kurumlar da bu kapsamda değerlendirilmektedir. Hükümlü ve tutuklu sayısı 1000'e kadar olan kurumlar durumu uygun olan en fazla üç aile hekimine bağlanmakta, ilgili aile hekimi sağlık hizmetini, gezici sağlık hizmeti kapsamında vermektedir. Aile hekimliği uygulamasına geçilmemiş illerde ise hükümlü ve tutuklu ile personel sayısı 1000'in üzerinde olan kurumlarda haftada 5 tam gün, 500 ila 1000 arasında olan kurumlarda haftada 5 yarım gün, 500'ün altında olan kurumlarda haftada 2 yarım gün tabipli sağlık hizmeti verilmektedir. Anılan madde uyarınca sağlık hizmetinin ne şekilde görüleceği, kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklu sayısına göre belirlendiğinden, bu maddede değişiklik ile belirlenen sayıların azaltılarak hizmetin daha etkin bir biçimde yerine getirilmesinin sağlanması Komisyonumuzca tavsiye olunmaktadır.

Kırıkkale Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular tarafından dile getirilen en önemli şikâyetlerden birisi, Kırıkkale'de bulunan hastanelerde hükümlü koğu ve servisi bulunmamasından dolayı yatarak tedavi görmesi gerekenlerin Ankara'ya sevk edilmek zorunda kalındığı, bunun da sevklerin oldukça gecikmeli yapılmasına neden olduğudur. Bu

bağlamda, Kırıkkale’de bulunan devlet hastanelerinden bir tanesine hükümlü koğuşu ve servisi yapılması için girişimde bulunulması yerinde görülmektedir. Ayrıca, 26/01/2017 tarihinde Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı arasında imzalanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri İle Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokolün 33. maddesinin birinci fıkrasındaki *“Hastaneye sevk edilen hükümlü ve tutuklular, yatarak tedavi edilmeleri gerektiği takdirde, o hastanede bunlara tahsis edilen hükümlü koğuşuna yatırılır ve tedavileri burada yapılır. Hastanede hükümlü koğuşu olmadığı takdirde, jandarma tarafından gerekli güvenlik tedbirleri alınarak oluşturulacak geçici hükümlü koğuşlarında tedavileri tamamlanır.”* hükmü uyarınca yatarak yapılacak tedavilerin bulunulan ilde de yapılmasına imkân sağlanması gerekli görülmektedir.

Kırıkkale Ceza İnfaz Kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular tarafından dile getirilen bir diğer husus, özellikle kadın hükümlü ve tutukluların ile doktorun, jandarma personeli nezareti olmaksızın görüşebilmesi, bir diğer ifadeyle hasta doktor mahremiyetinin sağlanması talepleridir. Bu bağlamda, yukarıda bahsi geçen Protokolün 38. maddesinin dördüncü fıkrasında düzenlenen, *“Hastanelerde tutuklu ve hükümlüler için muhafazalı muayene odaları yapılınca kadar bu odalarda veya acil müdahale ve işlem yapılan yerlerde jandarma bulunur ve doktorla hasta arasında geçecek konuşmaları duymayacak uzaklıkta koruma tedbirini alır. Hükümlü ve tutuklunun kadın olması durumunda ise muayene odasında veya tetkikin yapıldığı yerde imkânlar ölçüsünde kadın jandarma personeli görevlendirilir.”* hükmünün titizlikle uygulanması gerekmektedir.

Kelepçeli muayene ve tedavi konusunda gelen şikâyetlere yönelik olarak ise Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokolün 38. maddesinin birinci fıkrasında ceza infaz kurumu müdürlüğü bulunan yerlerdeki hastanelerde firara karşı engellerin bulunduğu muhafazalı muayene odaları oluşturulacağı ve ikinci fıkrasında da hükümlü ve tutukluların hastanelerdeki muayenelerinin firara karşı engellerin bulunduğu muhafazalı odalarda yapılacağı, jandarma personelinin muayene esnasında oda dışında bulunacağı ve gerekli güvenlik tedbirlerini alacağını, doktorun yazılı olarak talep etmesi halinde jandarma personelinin, hükümlü ve tutuklunun kadın olması durumunda ise varsa öncelikle kadın infaz ve koruma memurunun muayene odasında bulunacağı hükme bağlanmıştır. Muayenelerin kelepçeli olarak yapıldığı ve bu uygulamanın kabul edilmemesi halinde muayenenin

yaptırılmayarak hükümlü ve tutukluların kuruma geri getirildiği şikâyetleri karşısında mezkûr Protokol hükmünün titizlikle uygulanmasına özen gösterilmesine dikkat çekilmiştir. Ayrıca doktorun yazılı olarak talep etmesi kaydının hangi hallerde geçerli olacağına dair Protokole açık bir hüküm konulabileceği gibi bu talebin gerekçelendirilerek bir nüshasında da muayene edilecek hükümlü ve tutukluya verilmesi yönünde düzenleme yapılması uygun olacaktır. Bu şekilde keyfi kelepçeli muayene uygulamalarının önüne geçilebilecek ve personelin daha dikkatli davranması temin edilmiş olabilecektir.

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklular tarafından, Kurumda dış polikliniğinin bulunduğu ancak dış doktoru görevlendirilmediği ve bu nedenle de dış tedavisi için Kurum dışına sevklerinin yapıldığı ileri sürülmektedir. Kurumda haftanın belirli günleri dış doktoru görevlendirilmesi önerilmektedir.

Yemeklerin yeterli ve besleyici olmadığı ve aynı zamanda yemek kalitesinin düşük olduğu, diyet yemek zorunda olan hükümlü ve tutuklulara gereken diyet yemeklerin verilmediği, kurumda anneleriyle birlikte kalan çocukların beslenmesi için gerekli gıdaların temin edilmediği, çocukların beslenmesinde ihtiyaç duyulan gıda maddelerin hem miktarının hem de çeşitliliğinin artırılmasının gerektiğine dair şikâyetlerin giderilmesi için bütçe imkânları elverdiği ölçüde günlük iâşe bedelinin uygun görülecek miktarda artırılması yönünde çalışmalar yapılması uygun olacaktır. Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İâşe Yönetmeliğinin 4. maddesinin son fıkrasındaki “*Çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verilir.*” hükmü uyarınca özellikle kurumda annesiyle kalan çocukların beslenmesi için verilen gıda maddelerinin miktarlarının artırılması ve çeşitliliğin sağlanması yönünde Adalet Bakanlığı tarafından gerekli çalışmanın yapılarak, zorlu koşullarda yaşanan çocukların bedensel ve zihinsel gelişimlerinin sağlanması gerekir.

Keskin T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda anneleriyle bulunan çocukların 1 yılda 2 defa kreşe götürüldüğüne dair iddialar dikkate alınmalı, çocukların ruhsal ve zihinsel gelişimlerinin sağlanabilmesi amacıyla düzenli olarak kreşe götürülmeleri sağlanmalıdır.

Keskin T Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan kadın koğuşlarında tavanın aktığı, yatakların ıslandığı ve havanın rutubetli olduğu müşahade edilmiştir. Çocukların da bulunduğu bu koğuşlarda gerekli tamiratların ivedilikle yapılması önerilmektedir.

Birçok temel ihtiyaç maddesinin tedarik edilemediğine ve kantinden alınan ürünlerin fiyatlarının piyasa rayicinden yüksek olduğuna dair şikâyetlerin önüne geçilmesi adına aynı ürün grubunda, marka çeşitliliğinin sağlanarak farklı fiyat aralıklarında ürün temin edilerek herkese ekonomik durumunda göre alışveriş yapma imkânının sağlanması uygun olacaktır.

Kurum güvenliğini temin etmek amacıyla kullanılan kameraların mahremiyeti ihlal edecek şekilde kayıt yaptığı iddiaları yoğun olarak ileri sürülmüştür. Bu uygulama, Komisyonumuzun yasama döneminin başından itibaren ceza infaz kurumlarında yapmış olduğu incelemelerde kadın kapalı ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular başta olmak üzere yoğun olarak şikâyet konusu edilmiştir. Özellikle kadın koğuşlarında ortak alanı gözetlemek için kullanılan kameraların banyo ve tuvaleti görmeyecek şekilde yönlendirilmesi yönelik çalışma yapılması gerekir.

Komisyonumuza çeşitli ceza infaz kurumlarından gelen başvurularda şikâyet edilen hususlardan bir tanesi de uzaktan eğitim alan hükümlü ve tutukluların artık dijital ortamda yayımlanmaya başlayan eğitim materyallerine ulaşamamalarıdır. İncelenen ceza infaz kurumlarında bulunanlar tarafından da aynı hususlar dile getirilmiştir. Bu bağlamda, uzaktan eğitim alan hükümlü ve tutukluların internete bağlı olmayan bilgisayarlar üzerinden eğitim materyallerine ulaşmalarının sağlanmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Komisyonumuz yasama döneminin başından itibaren ceza infaz kurumlarında yapmış olduğu incelemelerde görüştüğü hükümlü ve tutukluların büyük bir çoğunluğu, TRT-2 kanalının, kanal listesine alınması yönünde talepte bulunmuşlardır. TRT-2 kanalının ekseriyetle kültür, sanat, edebiyat, müzik, sinema ve tarih konularında yayın yapan bir kanal olması ve hükümlü ve tutuklulardan gelen yoğun taleplerde göz önünde bulundurulduğunda, Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu merkezi kanal listesine anılan kanalın alınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kitap okumanın infaz kurumundaki sürenin iyi halli geçirilmesine sağladığı katkının önemi göz önünde bulundurulduğunda kitap okuma alışkanlığının artırılması için kitap sayısının artırılması uygun olacaktır. Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci bendinde “tutum ve davranışları ile diğer hükümlü ve tutuklulara iyi örnek olmak” ödülü gerektiren tutum ve davranış olarak belirlenmiştir. Bu hüküm kapsamında en çok kitap okuyan hükümlü ve tutukluların ödüllendirilmesi yoluna gidilebilmesi mümkün olmakla birlikte, hükümlü ve tutukluları kitap okumaya daha çok teşvik

etmek için ödöl yönetmeliğine kitap okumaya ilişkin açık bir hüküm konulmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan incelemelerde, bazı koğuşlarda bulunanların kütüphaneden 10'dan fazla kitap alabildiği, bazı koğuşlarda bulunanların ise kütüphaneden 3'ten fazla kitap alamadığı yönünde beyanlar dinlenmiştir. Bu bağlamda, kütüphaneden hükümlü ve tutuklulara verilecek kitap sayısının mümkün olan maksimum rakamda eşitlenmesinde fayda görülmektedir.

Gerek daha önce farklı dönemlerde yapılan incelemeler neticesinde izleme kurulları tarafından tanzim edilen raporlarda belirtildiği üzere gerek hükümlü ve tutuklularla yapılan görüşmelerde görevli personelle ilgili olarak, bazı istisnai durumlar haricinde şikâyetle bulunulmaması memnuniyet vericidir. Ancak isim zikredilememekle birlikte kimi infaz ve koruma memurlarının, hükümlü ve tutuklulara insan onuruyla bağdaşmayacak ve kişilik haklarını ihlal edecek şekilde hitap ettiği ve kötü muamele iddiaları varit olduğundan, bu iddiaların araştırılması ve bu şekilde tavır sergileyen personel var ise haklarında gerekli takibatın yapılması gerekmektedir.

Ceza infaz kurumlarında kapasite üstünde hükümlü ve tutuklu barındırılmasının beraberinde kimi sorunları getirdiği açık bir biçimde görülmektedir. Bu sorunun bir sonucu da kurumlarda görev yapan personel sayısının ihtiyacı karşılamamasıdır. Personelin yoğun ve ağır iş yükü altında çalıştığı bilinen bir gerçek olmakla birlikte bizzat yerinde yapılan incelemelerde de görülmektedir. Bu sorunun çözülmesi için personel sayısının yeterli seviyeye çıkarılması için gereken adımların atılmasının elzem olduğu görülmektedir. Diğer taraftan yoğun ve ağır iş yükü altında çalışan infaz ve koruma memurlarının özlük hakları başta olmak üzere çalışma koşullarında iyileştirme yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda infaz ve koruma memurlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca tabi oldukları hizmet sınıfının değiştirilmesi bir başka yöntem olarak benimsenebilir. Ayrıca sözleşmeli olarak çalışan infaz ve koruma memurları ile kadrolu olanların özlük hakları başta olmak üzere birçok konuda farklı hükümlere tabi tutulmaları, eşit işe eşit ücret ilkesi ve fırsat eşitliği ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Çalışma barışını bozan bu uygulamalara yönelik çalışmalar yapılmasının bu alanda yaşanan sorunlarının büyük oranda çözülmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

7. SONUÇ

Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu tarafından 24 Şubat 2020 tarihinde Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Keskin T Tipi

Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda gerçekleştirilen inceleme ziyareti sonucunda elde edilen tüm bilgi ve belge ile yapılan görüşmeler neticesinde tanzim edilen raporumuz İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına saygı ile arz olunur.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU HAKLARINI İNCELEME ALT KOMİSYONU

Toplantı No : 8

25/06/2020

Karar No : 8

Konu : Karar: Kırıkkale ve Keskin Ceza İnfaz Kurumu Raporu

Hüseyin YAYMAN Hatay Milletvekili Başkan	Ali Haydar HAKVERDİ Ankara Milletvekili Üye
Erol KAVUNCU Çorum Milletvekili Üye	Oya ERONAT Diyarbakır Milletvekili Üye
İrfan KAPLAN Gaziantep Milletvekili Üye <i>Toplantıya Katılamadı</i>	İbrahim YURDUNUSEVEN Afyonkarahisar Milletvekili Üye
Memet Bülent KARATAŞ İstanbul Milletvekili Üye	Ümit BEYAZ İstanbul Milletvekili Üye <i>Toplantıya Katılamadı</i>
Osman Nuri GÜLAÇAR Van Milletvekili Üye	Mehmet Ruştı TİRYAKİ Batman Milletvekili Üye